

Čo robia ukrajinské čmeliaky vo Zvolene?

V marci podpísali zmluvu o spolupráci, v máji zosummarizovali technické požiadavky zahraničného partnera, v júni začali stavbu prototypu a v novembri ho predstavili novinárom. Hovoríme o Železničných opravovniach a strojárňach Zvolen a modernizovanom posunovacom dieselovom rušni ČME3-M (1000 kW; maximálna/trvalá ťažná sila 432/274 kN; 90 km/h).

Ďalším účinkujúcim je Teplovozoremontnyj zavod v Poltave na Ukrajine, ktorý má ambíciu dodať stovku zmodernizovaných rušňov pre domáce ukrajinské železnice UZ. Pre chýbajúce know-how by však sám takúto zákazku nezvládol a preto si vybral partnera so skúsenosťami. Pre zvolenskú ŽOS-ku je to výborná príležitosť po prvýkrát preniknúť na východné trhy.

– Modernizovaný rušeň má rovnaké vlastnosti ako nový,

Generálny riaditeľ ŽOS Zvolen Ladislav Poór spája lepšiu budúcnosť závodu s ukrajinskými čmeliakmi.

ale vyjde len na 60 percent ceny nového. Prototyp sme postavili v rekordnom čase. Len za päť mesiacov, zvyčajne to trvá rok, – povedal generálny riaditeľ ŽOS Ladislav Poór v novembri.

Prototyp už odvtedy previezli na Ukrajinu, kde absolvoval certifikačné skúšky podľa noriem GOST. Svoju prvú veľkú cestu absolvoval s pomocou druhého rušňa, v Haniske pri Košiciach ho zároveň previazali na širokorozchodné podvozky. Do konca roka 2013 by malo brány zvolenského závodu opustiť aj ďalších 5 rušňov z predvýrobnej série.

– Pri modernizácii využívame pôvodný rám aj podvozky, všetky ostatné časti nahradili výkonnejšie a efektívnejšie komponenty vrátane motora Caterpillar. Životnosť rušňa sa tak predĺžila o 30 rokov, zároveň výrazne klesli náklady na jeho prevádzku a údržbu, – vysvetlil výrobný riaditeľ ŽOS Zvolen Boris Suja.

Zvolenčania vypracovali kompletný projekt a technologický postup výroby, ktorý okrem rámu a podvozkov využíva aj ukrajinské generátory, kompresory a vlakový zabezpečovač. Podiel „slovenskej“ práce na konečnej cene rušňa pri sériovej výrobe dosiahne 60 percent.

Ukrajinské železnice majú jeden z najstarších vozidlových parkov v Európe. V prípade rušňov prekročila ich opotrebovanosť 90 percent. Vzťahuje sa to aj na 700 až 800 rušňov typu ČME3, ktoré zostali na Ukrajine po rozpade Sovietskeho zväzu. Sú súčasťou takmer 8000-kusovej výrobnjej série „čmeliakov“, ktorá sa v rokoch 1964 až 1991 realizovala v bývalom ČKD.

– Ak všetko dobre dopadne, budeme potrebovať nových ľudí. K terajším 630 zamestnancom by mohlo už v budúcom roku pribudnúť ďalších 70 až 80, – prezradil Ladislav Poór. (aj)

Snímky Radovan PLEVKO

STRUČNE

■ Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) chce eurofondy využiť aj na ďalšie projekty. Do desiatich elektrických poschodových jednotiek EPJ 671 plánuje za 7 mil. eur bez DPH nainštalovať palubnú časť ETCS L2. Dodávateľ, ktorého hľadá v súťaži, musí spolupracovať s výrobcou Mirel VZ1 – slovenskou firmou HHM.

■ Z eurofondov bude zaplatená aj projektová dokumentácia šiestich stredísk technicko-hygienickej údržby, ktoré ZSSK plánuje postaviť v Bratislave, Nových Zámkoch, Žiline, Zvolene, Košiciach a Humennom. Predpokladaná cena zákazky, na ktorú prebieha súťaž, je 8 mil. eur bez DPH.

■ ZSSK otvorila v novembri nové zákaznícke centrum v Banskej Bystrici. Do jeho vybavenia investovala 81 tisíc eur. Ide o trinásťte zákaznícke centrum ZSSK.

■ Nedávne nariadenie Súdneho dvora EÚ síce hovorí o náhrade za meškanie vo všetkých vlakoch a za každých okolností. ZSSK má však výnimku, ktorú jej ešte v roku 2009 na jej vlastnú žiadosť udelilo ministerstvo dopravy. Jej platnosť je do 3. decembra 2014. ZSSK plánuje požiadať o jej predĺženie na ďalších päť rokov.

■ Združenie EUROVIA CS a GJW Praha zrekonštruje 1. a 2. koľaj medzi stanicami Vrútky a Varín. V súťaži s predpokladanou cenou 22 mil. eur bez DPH ponúklo najnižšiu cenu 17,5 mil. eur. Práce sa majú vykonať za 12 mesiacov.

■ ŽSR a Mesto Košice podpísali v novembri zmluvu o budúcej zmluve, na základe ktorej dôjde k zámene pozemkov mesta s majetkom ŽSR v katastrálnom území Čermel'. Košice by tak mali získať pozemky, trať a budovy, ktoré sa využívajú na prevádzku úzkorozchodnej košickej detskej železnice. Doprava na tejto železnici prevádzkuje neziskové združenie, ktoré už v minulosti odkúpilo koľajové vozidlá od ZSSK.

■ Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, Letecký úrad SR a Štátna plavebná správa sa od januára 2014 spoja do jedného Dopravného úradu. (eu)